

Gdańsk, 5 kwietnia 2019 roku

WBiZK-II.5310.92.2019.KD

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Dotyczy: decyzji Wojewody Pomorskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie: BZK-VIII.6110.2.2019

Szanowny Panie, *Decyzja*

Zwracam się z wnioskiem o podjęcie czynności w postępowaniu, zagrażającym jednej z podstawowych wolności obywatelskich – wolności pokojowego zgromadzania się, prowadzonym przez Wojewodę Pomorskiego na wniosek Organizacji Międzyzakładowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Stoczni Gdańskiej o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń corocznie przez kolejne 3 lata w następujących terminach:

- w każdy dzień 10 kwietnia w godzinach 6.00-22.00, począwszy od dnia 10 kwietnia 2019 r.;
- w każdy dzień 3 maja w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 3 maja 2019 r.;
- w każdy dzień 4 czerwca w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 4 czerwca 2019 r.;
- w każdy dzień 14 sierpnia w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 14 sierpnia 2019 r.;
- w każdy dzień 11 listopada w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 11 listopada 2019 r.

w Gdańsku, ul. Doki od Bramy Historycznej Nr 2, cały Plac Solidarności wokół Pomnika Poległych Stoczniovców, w związku z wydaną przez Wojewodę Pomorskiego dnia 28 marca 2019 r. decyzją nr BZK-VIII.6110.2.2019, wyrażającą zgodę zgodnie z wnioskiem jak wyżej, w celu zapewnienia, aby rozstrzygnięcie sprawy nie naruszało praw i wolności obywatelskich i było zgodne z prawem. Powyższa decyzja jako wydana z rażącym naruszeniem prawa, w szczególności przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2018r. poz. 408) **[Ustawa]** powinna zostać niezwłocznie wyeliminowana z obrotu prawnego w oparciu o argumenty powołane w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 8 lutego 2019 r, który wpłynął do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 21 lutego 2019 r., a którego treść następnie zmieniono wnioskami z dnia 11 marca 2019 r. i 22 marca 2019 r., Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” w Stoczni Gdańskiej, w imieniu której występuje Pan Karol Guzikiewicz Zastępca Przewodniczącego, wniósł o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń w miejscu i terminach określonych powyżej, zawierając informację o organizowaniu zgromadzeń w zbieżnych terminach i w tym miejscu w latach poprzednich.

Zgodnie z art. 26a ust. 1 Ustawy organizator może zwrócić się do wojewody z wnioskiem o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń jeżeli:

1. zgromadzenia są organizowane **przez tego samego** organizatora;
2. **w tym samym miejscu** lub na tej samej trasie;
3. co najmniej 4 razy w roku według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych

4. tego rodzaju wydarzenia odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat i miały na celu uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzeń.

Po pierwsze, zwracam uwagę, że Wnioskodawca - Organizacja Międzyzakładowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Stoczni Gdańskiej – jako związek zawodowy formalnie nie posiada podmiotowości i osobowości prawnej. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych „związek zawodowy podlega obowiązkowi rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej „rejestr””. Zgodnie z ust. 2 art. 14 „Jeżeli komitet założycielski nie złoży w terminie 30 dni od dnia założenia związku wniosku o rejestrację, uchwała o utworzeniu związku traci moc”. Z kolei zgodnie z art. 15 cyt. wyżej ustawy „Związek zawodowy oraz jego jednostki organizacyjne wskazane w statucie nabywają osobowość prawną z dniem zarejestrowania”. Tymczasem Organizacja Międzyzakładowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Stoczni Gdańskiej nie jest zarejestrowana w Rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji, ZOZ, o czym świadczy załączony screenshot ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości, podstrony elektronicznego dostępu do KRS: <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna> (załącznik: wydruk screenshot dla NIP Wnioskodawcy 5832087356). Wnioskodawca zatem formalnie nie istnieje, a zatem nie może być organizatorem żadnego zgromadzenia regulowanego przepisami Ustawy, ponieważ nie posiada zdolności do czynności prawnych, a zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawy (Prawo o zgromadzeniach) „Prawo organizowania zgromadzeń nie przysługuje osobom nieposiadającym pełnej zdolności do czynności prawnych.” Wobec powyższego, choćby jedynie na tej podstawie Wojewoda Pomorski powinien odmówić wyrażenia zgody Wnioskodawcy na cykliczne organizowanie zgromadzeń. W tym miejscu zwracam również uwagę, że na stronie BIP Wojewody Pomorskiego, w miejscu zawierającym informację o zgromadzeniach cyklicznych, jako organizator zgromadzeń cyklicznych objętych analizowaną decyzją z 28 marca 2019 r. wskazany jest niezgodnie z treścią wydanej decyzji Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. <https://uwgdansk.bip.gov.pl/zglaszanie-zgromadzen/informacja-o-miejscu-i-terminach-zgromadzen-organizowanych-cyklicznie-na-terenie-województwa-pomorskiego.html> Jednocześnie Wnioskodawca nie stanowi jednostki terenowej ani oddziału NSZZ „Solidarność” (załącznik: odpis z KRS: NSZZ „Solidarność” z 04.04.2019 r.)

Po drugie, zgodnie z art. 26b ust. 1 Ustawy Wojewoda wydaje decyzję w przedmiocie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń (...), biorąc w szczególności pod uwagę okoliczność wcześniejszego organizowania zgromadzeń przez wnioskodawcę oraz cel cyklicznego organizowania zgromadzeń. Nie ulega zatem wątpliwości, że powyższe przepisy ustawy stanowią rygorystycznie reglamentowany, tj. ograniczony do ściśle określonych sytuacji, wyjątek od zasady wolności pokojowego zgromadzania się obywateli i obywateli.

Tymczasem Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” w Stoczni Gdańskiej nie organizowała w ostatnich trzech latach: tj. w latach 2016, 2017, 2018 zgromadzeń w Gdańsku, przy ul. Doki od Bramy Historycznej Nr 2, ani na Placu Solidarności wokół Pomnika Poległych Stoczniovców w dniach: 10 kwietnia, 3 maja, 4 czerwca, 14 sierpnia ani 11 listopada według opracowanego terminarza we wskazanych datach. Wnioskodawca nie organizował tam również zgromadzeń z okazji świąt państwowych i narodowych, którymi w zakresie wniosku są dni: 3 maja i 11 listopada.

W szczególności, jak wskazuje się w doktrynie „warunkiem koniecznym jest ustalenie, że zgromadzenia odbywały się już w przeszłości. W założeniu ustawowym „cykliczność” polega na tym,

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA
Aleksandra Dulkiewicz

iż wydarzenia takie odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat. Oznacza to, że nie można uzyskać statusu „zgrupowań organizowanych cyklicznie” na przyszłość oraz nie może to dotyczyć zgrupowań nowych, a ściślej takich, które nie były wcześniej organizowane przez ostatnie 3 lata¹.

Uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 13.12.2016 r., mocą której wprowadzono nowy Rozdział 3 do Ustawy o zgrupowaniach cyklicznych również jednoznacznie wskazuje, że przepisy te mają na celu umożliwienie, w przypadku organizowania zgrupowań przez tego samego organizatora w tym samym miejscu lub na tej samej trasie co najmniej cztery razy w roku według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych, które odbywały się w ciągu ostatnich trzech lat.

Mając na uwadze powyższe, w istniejącym stanie faktycznym i prawnym brak jest jakichkolwiek podstaw do wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie zgrupowań corocznie przez kolejne 3 lata w następujących terminach:

- w każdy dzień 10 kwietnia w godzinach 6.00-22.00, począwszy od dnia 10 kwietnia 2019 r.;
- w każdy dzień 3 maja w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 3 maja 2019 r.;
- w każdy dzień 4 czerwca w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 4 czerwca 2019 r.;
- w każdy dzień 14 sierpnia w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 14 sierpnia 2019 r.;
- w każdy dzień 11 listopada w godzinach 6.00-22.00 począwszy od dnia 11 listopada 2019 r.

w Gdańsku, ul. Doki od Bramy Historycznej Nr 2, cały Plac Solidarności wokół Pomnika Poległych Stoczniovców przez Międzyzakładowy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” w Stoczni Gdańskiej a w konsekwencji wydaną dnia 28 marca 2019 r. decyzje Wojewody Pomorskiego nr BZK- III.6110.2.2019 należy uznać za wydaną z rażącym naruszeniem prawa.

Wskazuję, iż wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgrupowań we wskazanych powyżej datach i miejscu w godzinach od 6.00 do 22.00 (czyli de facto z wyjątkiem godzin nocnych) uniemożliwia w praktyce jakiegokolwiek innemu obywatelowi, korzystanie w tych dniach i miejscu z konstytucyjnej wolności zgrupowań, a więc powinno zostać również uznane za nadużycie prawa, naruszające jedną z najistotniejszych wolności obywatelskich, jaką jest wolność pokojowych zgrupowań.

Wobec powyższego, uznaję za niezbędne podjęcie przez Rzecznika Praw Obywatelskich czynności prawem przewidzianych w toczącym się postępowaniu w sprawie BZK-VIII.6110.2.2019 w celu zapewnienia aby postępowanie i rozstrzygnięcie było zgodne z prawem, o co niniejszym wnoszę.

Ingerencja Stoczniovców

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA

Aleksandra Dulkiewicz

¹ Tak: C. Kąkol, Postępowanie w sprawach zgrupowań organizowanych cyklicznie, Komentarz praktyczny LEX/el 2017